

1 **Sak 9: Resolusjonsbehandling på fylkesårsmøtet**

2 Forslag fra resolusjonskomiteen som har bestått av:

3 Tor Peder Lohne, leder, Bård Naas, Skien, Knut Jarle Sørtdalen, Kragerø, Siri Blichfeldt
4 Dyrland, Midt-Telemark, Toril Knutson, Senterkvinnene, Ida Riis-Johansen,
5 Senterungdommen og sekretær

6 Resolusjonskomiteen foreslår følgende resolusjoner:

7

8 **Endringsforslag kan sendes til ida.riis@outlook.com innen torsdag 08.02.18 kl**
9 **21.00.**

10 **Fredag som siste post orienterer Tor Peder Lohne om resolusjonsarbeidet og**
11 **det vil bli vedtatt antall resolusjoner og hvilke resolusjoner.**

12 **Lørdag under sak 9 vil det bli realitetsbehandling av resolusjonene knytta til**
13 **innholdet og hvor de ulike resolusjonene skal sendes (media, Sp sentralt, Sp si**
14 **stortingsgruppe osv).**

15 **Som vanlig gis også en frist under selve årsmøtet fredag kl 22.00 for å komme**
16 **med siste endringsforslag til resolusjoner som skal behandles og sendes ut.**

17 **Vi gjør oppmerksom på en oversendt resolusjon fra Jarand Felland som kom i**
18 **dag til resolusjonskomiteen, se nr 27. Revisjon av vasskraftkonsesjonar –**
19 **klassisk miljøvern**

20

- 21 **1. #MeToo**
- 22 **2. Barnehager**
- 23 **3. ME**
- 24 **4. Mobbing**
- 25 **5. ACER (energiunionen)**
- 26 **6. Distriktpolitikk**
- 27 **7. Fordelingspolitikk**
- 28 **8. distriktsvennlig klimapolitikk**

29

30

31

32

33 **1.#Metoo og #mentoo. Si ifra! Senterpartiet stiller opp!**

34 Det flommer en bølge over landet vårt: #metoo, etterfulgt av #mentoo. Det handler om at mennesker
35 med makt bruker makten sin til å presse til seg ulike grader av sex. Og «metoo» betyr at dette gjelder
36 meg og (som det engelske «me too» faktisk sier).

37 Sak 9: møte det. Du er i kontakt med andre som er blitt utsatt for det. Og du treffer folk som utøver
38 denne ukulturen, selv om det kanskje ikke er gått utover deg.

39 Mange kvinner har møtt uønsket seksuell oppmerksomhet på veien opp mot lederstillinger. Enkelte
40 menn har utnyttet makten sin til å skaffe seg fordeler de ikke burde hatt. Nå tar vi et oppgjør med en
41 ukultur. De fleste menn er ikke sånn, men behandler kvinner som kolleger, ikke som jaktobjekter. Vi
42 har begynt å få øynene opp for at det ikke bare er menn som presser kvinner for sex. Menn blir også
43 utsatt for dette, og det er også noen kvinner som bruker makten sin på denne måten.

44 Senterpartiet ønsker å luften ut denne ukulturen. Å bruke makten sin til å skaffe seg sex, er ikke greit.
45 Sånn skal vi ikke ha det i samfunnet, i det politiske liv, i Senterpartiet! Jenter og gutter, menn og damer
46 skal trygt kunne være i vårt parti uten å utsettes for upassende seksuell oppmerksomhet. Foreldre
47 skal trygt kunne sende barna sine til Senterungdommen. Vi tror at partiet vårt er fritt for det, men det
48 er antakelig en illusjon. Den slags ukultur trives i mørke, skamfølelse, taushet og lukkede rom.
49 #metoo-kampanjen setter på lyset, åpner dører og vinduer og lufter ut så ikke denne maktens
50 overgrepståke finnes i noen av krokene. Vi i Senterpartiet vil være med å luften ut denne ukulturen.

51 Er det nok #metoo nå? Har det gått for langt? Absolutt ikke! Samfunnet er i ferd med å slå på lyset
52 og luften ut. Det vi ser, skremmer oss. Folk i maktposisjoner får fokus på seg for å ha presset seg til sex
53 med underordnede. Da må vi ikke bli så skremt av det vi ser, at vi holder hendene for øynene. Når
54 illusjonen rundt «store» menn eller damer brister, må vi ikke avlyse utluftingen, lukker vinduene og slå
55 av lyset. Vi må luften ferdig, ta de oppgjørene som må til og fortsette uten denne ukulturen. De som
56 har bedrevet den, skal behandles rettferdig, men selv en CV med store bragder for bedriften eller
57 partiet gir ingen rett til å ta seg til rette.

58 På landsstyremøtet i Senterkvinnene bestemte vi oss for at vi stiller opp, vi markerer oss som noen det
59 går an å ta kontakt med! Våg å snakke med oss dersom du har vært utsatt for uønsket seksuell
60 oppmerksomhet i vårt parti. Du skal ikke trenge å bære på det alene. Ikke vær så lojal mot partiet at
61 du holder tett og lider i stillhet! Verken jenter eller gutter, kvinner eller menn skal utsettes for dette –
62 eller utøve det. Vi vil ikke ha en sånn ukultur i vårt parti. Vi står sammen! Dette er ikke kvinners kamp
63 mot menn, det er menn og kvinners felles kamp mot ukultur.

64 Vi vil ha et parti der det er lov til å sjekke opp folk, å finne seg kjæreste og å flørte med hverandre –
65 men ikke et parti der makt gir rett til å ta seg til rette.

66 Jenter, gutter, kvinner, menn si ifra! Vi tåler å høre det! Vi er der for deg! Det gjelder jo meg og,
67 «metoo» og «mentoo»!

68

69

Telemark Senterparti

70

71

72 **2.Barnehager for barna eller pengekister for de rike?**

73

74 Senterpartiet ønsker ikke en utvikling der en stadig større andel av barnehagesektoren eies av
75 kommersielle konsern.

76 Barnehageloven krever at de private barnehagene ikke skal ha vesentlig lavere personalkostnader
77 enn de kommunale. Kommunene som tilsynsmyndighet bør ha oversikt over andel lønnskostnader i
78 alle ikke-kommunale barnehager. Det finnes en rekke eksempler på eiere rundt om i landet som har
79 tjent seg rike på å etablere og drive barnehager.

80 Det er to hovedgrupper private barnehager, de ideelle og de kommersielle. De ideelle aktører er
81 stiftelser eller foreldredrevne barnehager der målet er å gå i økonomisk balanse. De kommersielle
82 har som mål å skape inntekt for eierne. I dag så virker det som om idealistene skvises ut til fordel for
83 investorer, både nasjonale og internasjonale.

84 I privatskoleloven er det totalforbud mot å ta utbytte. Dette bør også gjelde barnehageloven.
85 Senterpartiet vil arbeide for et lovverk som sikrer at midler bevilget til barnehagedrift skal gå til
86 dette, og ikke til utbytte hos private eiere.

87 Notodden Senterparti

88 Truls Ekeberg

89

90

91 **3. Økt kunnskap om ME**

92 *Jeg er opptatt av at vi skal ta menneskene som lider av utmattelsestilstander på alvor, uansett*
93 *hva som måtte være den medisinske forklaringen på at sykdommen rammer.*

94 Dette skrev statsminister Erna Solberg i sin blogg 09.02.2017.

95 Allikevel opplever så mange som en av fire foreldre med ME-syke barn, at de har blitt truet
96 med barnevern av enten skole, helsevesenet eller andre aktører i hjelpeapparatet. Barnets rett
97 til vern kan ikke svekkes, men det er svært viktig at barnevern, skole, helsevesen og andre
98 aktører i hjelpeapparatet har riktig kunnskap om ME, slik at ikke belastningen for de berørte
99 blir større enn nødvendig.

100

101 Telemark Senterparti, jobber for å bedre situasjonen til de syke og pårørende i fylket. Vi
102 mener at veien til bedre helsehjelp går gjennom å øke kunnskapen til fagpersoner i
103 kommunene, som de syke og pårørende er avhengige av, for hjelp og forståelse.

104 ME-pasienter må møtes med respekt, det skulle bare mangle. Dessverre ser vi at mange ME-
105 pasienter ikke opplever dette i det daglige. Økt kunnskap er nøkkelen!

106 Vi som parti og politikere, både sentralt og lokalt, må sette ME-utfordringen på dagsorden.

107 Vi vil jobbe for å få en ME-koordinator i fylket med god kunnskap om sykdommen, slik at
108 alle berørte parter skal ha en ressursperson å forholde seg til.

109 Slik kan vi få til en holdningsendring fra å bli møtt med mistenksomhet til respekt.

110

111 Skien Senterparti

112

113 **4. Bekjempelse av mobbing, mer enn bare skolens** 114 **ansvar.**

115 Elevundersøkelsen for 2017 som ble offentliggjort i januar, viser at 6,6% av elevene opplever
116 mobbing 2-3 ganger pr. måned. Det vil si over 50 000 elever totalt sett for grunnskole og
117 videregående skole, og er en økning fra forrige elevundersøkelse. Selv om noe av
118 forklaringen kan ligge i de nye retningslinjene i opplæringsloven (§ 9A), hvor det har blitt
119 mer fokus på problemet, er likevel tallet uakseptabelt høyt.

120 I etterkant av offentligjørelsen har alle et ensrettet fokus på skolen alene.

121 Kunnskapsminister Sanner uttaler: -Det er helt avgjørende at skolene tar tak i mobbing på et
122 tidlig tidspunkt.

123 Skolen har helt klart et hovedansvar for å hindre mobbing i skoletiden, og skal også jobbe
124 forebyggende og holdningsskapende rundt temaet, men mobbing kan ikke forhindres uten
125 bidrag fra resten av samfunnet.

126 Det er slik at mange av mobbesituasjonene oppstår utenfor skoletiden. Det være seg på
127 håndballaget, fotballaget, i korpset, i sosiale medier eller andre arenaer. Disse konfliktene
128 tar elevene med seg på skolen og dermed er det skolen som får problemet i fanget, og det
129 blir forventet at de løser det.

130 Telemark Senterparti mener:

131 -Skolen kan ikke løse mobbeproblematikken alene, den er for kompleks for det.

132 -Lag og foreninger må involveres i mobbesituasjoner i samarbeid med skolene.

133 -MOT-programmet bør innføres som obligatorisk ved alle skoler og finansieres av staten.

134 -Krav om minst to foreldremøter pr. semester i skolen, hvor alle foreldre møter, og hvor
135 klassemiljø, skolemiljø, mobbing og nettvett er tema.

136 **Foreldre ER de som skal oppdra unger, skolen skal korrigere.**

137 Skien Senterparti

138

139 **5. Nei til EUs energiunion**

140 Ren og billig vannkraft er grunnlaget for det moderne Norge. I over hundre år har streng nasjonal
141 styring og kontroll skapt norske industriarbeidsplasser, gitt oss velferd og teknologisk forsprang på
142 flere felt.

143 Stortingsflertallet kan om kort tid komme til å gi bort vår nasjonale styringsrett til EUs
144 energibyrå (ACER) og knytte oss til EUs energiunion via ESA. Spørsmålet blir avgjort
145 allerede i midten av mars.

146 I dag har vi et nordisk strømmarked med overskudd av kraft som gir lave priser. EUs mål er at
147 energi skal flyte fritt over landegrenser med god nok kapasitet til å utjevne prisforskjeller.

148
149 Økt overføringskapasitet og handel med strøm vil gi høyere strømpriser. Regler for handel
150 gjennom kabler vil bli fastsatt av EUs energiunion som kan pålegge land som er tilsluttet å
151 bygge flere kabler for å utjevne prisforskjell mellom land. Da vil EUs konkurranseregler slå
152 inn som forbyr å skjerme norsk industri. I tillegg får vi ACER som vil overvåke og vedta
153 regler som sikrer at strømmen flyter etter markedshensyn, ikke nasjonale hensyn.

154 Både forslaget om å tilslutte seg EUs energiunion og behandlingsmåten det legges opp til, er
155 fullstendig uakseptabelt. Dette dreier seg om suverenitetsavståelse og må bli behandlet etter
156 Grunnlovens § 115 som krever 3/4 flertall.

157

158 Årsmøtet i Telemark Senterparti krever at folket, gjennom norske myndigheter, skal ha uinnskrenket
159 styringsrett over våre fantastiske naturressurser. Norge må beholde nasjonal kontroll og råderett over
160 energipolitikken vår – arvesølvet vårt: Derfor må Stortinget si nei til EUs energiunion!

161 **Fylkestyret Telemark Senterparti**

162

163 **6.Bygg landet over hele landet!**

164 Norge ser i dag en politisk utvikling hvor distriktene i større grad blir nedprioritert til fordel for mer
165 sentrale strøk. Dette går negativt utover tjenestilbud og arbeidsplasser for en stor andel av den
166 norske befolkninga. Eksempler på dette er sammenslåinger i høgskolesektoren, endringer i
167 postombæringa og flytting av statlige arbeidsplasser.

168 Økt fokus på forskningskvalitet og at høgskole- og universitetssektoren skal hevde seg internasjonalt
169 har ført til sammenslåinger av høgskoler og flere institusjoner med universitets-status. Telemark
170 Senterparti frykter imidlertid at dagens organisering og ledelse av de nye høgskolene lett kan føre til
171 at den lokale forankringen og den regionale dimensjonen i høgskolene blir svekket. Vi mener at den
172 desentraliserte strukturen i universitets- og høgskolesektoren i vårt land har vært meget vellykket,
173 både som en regional lokaliseringsfaktor og for faglig fokus på regionale problemstillinger.

174 Dagens regjering fører en politikk med tankegang om at tjenester skal framfor alt være
175 bedriftsøkonomisk lønnsomt. Forlag som endringer i postombæringa er et eksempel på dette.
176 Forslaget går ut på at posten bare deles ut annenhver dag fra 2020. I samme dragsuget ønsker
177 regjeringa å kutte ut ordningen med utdeling av lørdagsaviser i de områdene hvor det ikke er
178 kommersielt lønnsomt å levere avisa. Det gir et dårligere tilbud for alle innbyggere i landet, men vil
179 ramme innbyggerne i distriktene ekstra hardt siden mange av disse får distribuert papiraviser med
180 postutkjøringa.

181 **Telemark Senterparti mener:**

- 182 • At det er viktig at regional relevans fortsatt blir et viktig kvalitetskriterium i høgskole- og
183 universitetssektoren.
- 184 • Primært: kjempe for at posten fortsatt skal fram 5 dager i uka.

- 185
- 186
- 187
- 188
- 189
- 190
- 191
- Sekundært: ha en ordning tilsvarende Finland hvor posten leveres til sentrale strøk 3 dager i uka, og 5 dager i distriktene. Det vil være mindre drastisk enn å redusere til annenhver dag i hele landet.
 - At det fremover må bli satt fokus på å beholde statlige arbeidsplasser i Telemark og kjempe for å få tilført flere statlige arbeidsplasser regionalt.
 - At det må utvikles bedre virkemidler for å bidra til dempe den ensidige veksten i Oslo-regionen slik at vekstkraften i samfunnet kommer hele landet til gode.

192

193

194 **7. Fordelingspolitikk – et av de viktigste politiske**

195 **temaene!**

196

197 Telemark Senterparti mener at Senterpartiet bør, sammen med andre nasjonale og
198 internasjonale organisasjoner, arbeide mer for at internasjonale selskap betaler skatt til de
199 land hvor merverdien er skapt. Hvordan et land fordeler sin produksjon av varer, tjenester og
200 kulturelle verdier mellom grupper og enkeltmennesker, er et av de viktigste spørsmålene
201 innenfor politikk og samfunnsøkonomi.

202

203 *World Inequality Report 2018* viser at en større del av inntektene og formuene i verden
204 havner på færre hender i 2016 enn i 1980. Tendensen er enda sterkere i USA enn i Europa.
205 Årsakene synes å være at kapitaleiere får en stadig større del av overskuddet i bedriftene enn
206 det arbeidere gjør, og at bedriftene får stadig bedre skattebetingelser enn arbeidere gjør.
207 Privatisering av offentlige tjenester medfører en utvikling i samme retning.

208 Land konkurrerer om å få bedrifter til å etablere seg ved å tilby lav skatt. Skatteparadis som
209 Irland og Sveits gir lavere bedriftsbeskatning enn det øvrige Europa. Disse landene har også
210 vekst i bokført brutto nasjonalprodukt som følge av at verdier som er skapt i andre land blir
211 bokført og beskattet i disse skatteparadisene.

212 Denne utviklingen er politikerstyrt. Det ser nå ut som sentrale europeiske land tar opp
213 problemet. Telemark Senterparti mener Senterpartiet bør støtte alle nasjonale og
214 internasjonale initiativ for rettferdig skattlegging og fordeling av verdens verdiskaping.

215

216 Telemark Senterparti

217

218 **8. Distriktsvennlig klimapolitikk**

219 Senterpartiet har nærhet til folk og ressurser som et av sine hovedprinsipper og ønsker å bruke hele
220 landet. Dette gjelder også i klimapolitikken. Når klimaet endrer seg blir også forutsetningene for å
221 utnytte og forvalte ressursene naturen har å by på endret. Dette vil påvirke alle, uavhengig av hvor
222 du bor, men de som bor og jobber tett på naturen vil også merke dette ekstra på kroppen. Skal vi
223 lykkes i klimapolitikken er det helt nødvendig å forvalte de ressursene som finnes i distrikts-Norge. I
224 klimapolitikken skal utkant-Norge være en viktig pådriver, ikke en bremsekloss.

- 225 • Karbonfangst og lagring må være et satsingspunkt i norsk klimapolitikk og må få tilstrekkelige
226 bevilgninger til å kunne utvikle fullskala CCS-anlegg.

227 **Transport**

228 For at klimamålene skal nås må en stor andel av klimatiltaka tas innenfor transportsektoren. 30% av
229 alle klimautslipp i Norge kommer fra transport. I mindre grad enn i urbane strøk kan en omstilling
230 skje ved reduksjon av bilbruk og økt kollektiv transport. Derfor er elektrifisering og biodrivstoff en
231 viktig del av løsningen for å få redusert utslippene i transportsektoren.

- 232 • Elbil skal være det prioriterte framkomstmiddelet for privatbilister og må fortsatt ha
233 økonomiske fordeler.
- 234 • Gå imot avgifter på tunge elbiler som kan være hemmende for utvikling av distrikts- og
235 næringsvennlige elbiler- og kjøretøy.
- 236 • Øke støtte til utbygging av elbilladenett over hele landet.
- 237 • Øke støtte betydelig til bensinstasjoner over hele landet som ønsker å bygge ut pumpeanlegg
238 for biodrivstoff. Utbyggingsstøtte til mindre bensinstasjoner vil også gjøre det mulig for å
239 være konkurransedyktige overfor stasjoner med variert drivstoff- og energitilbud i framtida.
- 240 • Strømnettet i Norge må bygges ut. Dette for økt bruks- og ladningskapasitet både for elbiler
241 og annen bruk av elektrisitet som erstatning for fossil energi.
- 242 • Lyntog skal bli utbygd i Norge mellom de store byene som et miljøvennlig alternativ til
243 innenlands flyturer, og for å gi et togtilbud til områdene mellom de store byene.

244 **Jordbruk**

245 Jordbruket står for omtrent 9% av klimautslippa i Norge og 70% av dette kommer fra metan- og
246 lystgass fra husdyr og husdyrgjødsel. Senterpartiet mener det er grunnleggende viktig å produsere
247 mat i Norge og vil at jordbruket skal kutte i klimagassutslippene uten å redusere produksjonen.

- 248 • Øke støtte til å bygge anlegg som kan omgjøre husdyrgjødsel til biogass og konsentrert
249 gjødsel, både i storskala og for enkeltpersoner.
- 250 • Innføre økonomiske fordeler etter modell fra elbilfordelene for elektriske og biogassdrevne
251 landbruksmaskiner.
- 252 • Innføre krav om gassdrenering i nye fjøs og tak på oppbevaringskummer for husdyrgjødsel.
- 253 • Innføre stimuleringsordninger for solceller på låvetak.

254 **Skogbruk**

255 Skogen i Norge og skogbruket har en sentral rolle i klimasammenheng. Skogene våre binder hvert år
256 en CO₂-mengde som tilsvarer halvparten av Norges samlede klimagassutslipp. Når produktene fra et
257 bærekraftig norsk skogbruk erstatter olje, kull og betong er skogen et billig og effektivt klimaverktøy.

- 258 • Gjeninnføre energiflisordningen for uttak av grot fra hogstfelt til bioenergi.
- 259 • Alle offentlige nybygg skal hente anbud for massivtre/heltre.
- 260 • Videreføre tilskudd ved planting av skog.

261

262 -----

263 **Her er følgende resolusjoner som har kommet inn til**
264 **resolusjonskomiteen:**

265

266 **Innkomne resolusjoner til fylkesårsmøtet i Telemark Senterparti 9.**
267 **og 10.februar**

268

- 269 **1. #metoo - Senterkvinnene**
270 2. Barnehager – Notodden
271 3. Bekjemp mobbing – Skien
272 4. Breiband – Fyresdal
273 5. CCS satsning – Senterungdommen
274 6. De blågrønne slår til igjen – Senterkvinnene
275 7. Distriktsvennlig klimapolitikk – Senterkvinnene
276 8. Energi- og miljøpolitikk - Midt-Telemark
277 **9. Energiunion - Fylkestyret**
278 10. Fastleigeordningen – Kragerø
279 11. Flomsikring - Midt-Telemark
280 12. Flyktning – Fyresdal
281 13. Fordelingspolitikk - Midt-Telemark
282 14. Fritidsklubb – Fyresdal
283 15. Frivillighet i eldreomsorgen – Notodden
284 16. Lokalt styre – Notodden
285 17. Partistruktur - Midt-Telemark
286 18. Sosialstønad – Senterkvinnene
287 19. Statlige arbeidsplasser - Midt-Telemark
288 20. Telemark Museum – Skien
289 21. Universitet og høyskole - Midt-Telemark
290 22. Vegstandard – Fyresdal
291 23. Vindkraft – Notodden
292 24. BPA handler likestilling ikke helse- Skien
- 293 25. Økt kunnskap om ME- Skien

294

295

296 **1. Olav Kvipt, på vegne av Fyresdal Senterparti**

297

298 **Resolusjon om vegstandarden i Fyresdal**

299

300 Årets vegplan er lagt, Fyresdal får 2,8 millionar til å ruste opp fylkesveg 355 frå Fyresdal Sentrum til
301 Tjønnefoss. Fylkesveg 401 får ingenting. Dette meiner me i Senterpartiet er alt for dårlig, og meiner
302 det går ut over både fastbuande og næringsaktørar rundt om i bygda vår. 2 av 3 innfartsårer til
303 Fyresdal er uegna for forsvarlig ferdsel med motorkøyretøy, noko dei har vore så lenge våre
304 innbyggerar kan minnst.

305

306 Fylkespolitikerar Knut Duesund, leiar for hovudutvalg for samferdsel saman med Birger Hovden,
307 nestleiar for hovudutvalget, var begge med på befarung i 2017, og var samde i at vegane var under
308 minimumskravet for norsk vegstandard. Det blei gjort ei "brannsløkking" på fylkesveg 401 til
309 Birtedalen med 5 km ny asfalt. Denne blei lagt direkte på toppen av den gamle asfalten utan noko
310 grunnarbeid, noko som lindra to av dei værste partia på vegen.

311

312 Tidlegare (2013) blei det gjort ein god del masseutskifting frå Snarteland til Fardal, der det skulle
313 toppast med to lag asfalt. Kun eit lag blei lagt på hausten, resten skulle leggjast til våren. Den asfalten
314 har me ikkje sett noko til så langt. Kvifor kan ein ikkje ha ein kontinuerlig framdrift på desse to
315 fylkesvegane? Løner det seg ikkje å halde fram med eit jamnt arbeid, slik at vegane kan bli meir etter
316 slik dagens standard krev? Med dei ressursane me he av fagfolk, maskiner, utstyr og pengar, burde
317 det ikkje vere noko problem for eit land som Norge å oppretthalde vegane i brukleg forfatning.

318

319 **2. Ida Riis-Johansen, Telemark Senterungdom**

320 **CCS-satsning**

321 I løpet av det siste århundret har gjennomsnittstemperaturen i verden økt med omtrent 1 grad, og
322 de største økningene har skjedd i løpet av de siste 30 åra. Innen 2030 skal Norge ha kuttet sine
323 utslipp med 40%. Dette krevjer en omstilling til fornybart, som Senterpartiet må være en pådriver for.
324 Senterpartiet ønsker å ruste norsk økonomi og den norske befolkningen til et grønt skifte basert på
325 fornybare ressurser og mener at det er viktig å føre politikk i tråd med Parisavtalen fra 2015.
326 Karbonfangst og lagring kommer til å være et viktig tiltak for å kutte klimautslipp fra industrien. Det
327 er viktig for klimaet og for industrien i Telemark og Norge, og må derfor prioriteres.

328 Fangst og lagring av CO₂(CCS – Carbon Capture and Storage) er teknologier som gjør det mulig å skille
329 ut og lagre CO₂ fra utslippene kraftverk og ulike industriprosesser. Staten har i flere år støttet tre
330 CCS-prosjekter i Norge. Disse prosjektene ligger hos Norcem i Brevik, Yara i Porsgrunn og et
331 avfallsanlegg på Klemetsrud i Oslo. Alle prosjektene er i dag småskala testanlegg og har som mål å
332 bygge minst ett fullskalaanlegg innen 2022. Likevel har regjeringa foreslått i statsbudsjettet å kutte
333 bevilgninga til utvikling av fullskalaprojekt fra 360 millioner i 2017 til 20 millioner i 2018. Dette er lite
334 framtidretta kutt som vil kunne føre til at ett eller flere av prosjektene blir satt på vent og i verstefall
335 blir avsluttet. Utvikling av et fullskala anlegg for karbonfangst og lagring vil kunne skape en mer
336 klimavennlig norsk industrisektor, samtidig som det vil kunne bli lønnsomt å selge verdensledende
337 klimateknologi til utlandet etter ferdigstilling.

338 **Senterpartiet mener at:**

- 339 - Karbonfangst og lagring må være et satsingspunkt i norsk klimapolitikk og må få tilstrekkelige
340 bevilgninger til å kunne utvikle fullskala CCS-anlegg.

341

342

343 **3. Skien Senterparti**

344 Bekjempelse av mobbing, mer enn bare skolens 345 ansvar.

346 Elevundersøkelsen for 2017 som ble offentliggjort i januar, viser at 6,6% av elevene
347 opplever mobbing 2-3 ganger pr. måned. Det vil si over 50 000 elever totalt sett for
348 grunnskole og videregående skole, og er en økning fra forrige elevundersøkelse. Selv
349 om noe av forklaringen kan ligge i de nye retningslinjene i opplæringsloven (§ 9A),
350 hvor det har blitt mer fokus på problemet, er likevel tallet uakseptabelt høyt.

351 I etterkant av offentliggjørelsen har alle et ensrettet fokus på skolen alene.

352 Kunnskapsminister Sanner uttaler: -Det er helt avgjørende at skolene tar tak i
353 mobbing på et tidlig tidspunkt.

354 Skolen har helt klart et hovedansvar for å hindre mobbing i skoletiden, og skal også
355 jobbe forebyggende og holdningsskapende rundt temaet, men mobbing kan ikke
356 forhindres uten bidrag fra resten av samfunnet.

357 Det er slik at mange av mobbesituasjonene oppstår utenfor skoletiden. Det være seg
358 på håndballaget, fotballaget, i korpset, i sosiale medier eller andre arenaer. Disse
359 konfliktene tar elevene med seg på skolen og dermed er det skolen som får
360 problemet i fanget, og det blir forventet at de løser det.

361 Telemark Senterparti mener:

362 -Skolen kan ikke løse mobbeproblematikken alene, den er for kompleks for det.

363 -Lag og foreninger må involveres i mobbesituasjoner i samarbeid med skolene.

364 -MOT-programmet bør innføres som obligatorisk ved alle skoler og finansieres av
365 staten.

366 -Krav om minst to foreldremøter pr. semester i skolen, med obligatorisk fremmøte,
367 hvor klassemiljø, skolemiljø, mobbing og nettvett er tema.

368 **Foreldre ER de som skal oppdra unger, skolen skal korrigere.**

369

370 Skien Senterparti

371

372 4. Telemark Senterungdom

373

374 CCS-satsning

375 I løpet av det siste århundret har gjennomsnittstemperaturen i verden økt med omtrent 1 grad, og
376 de største økningene har skjedd i løpet av de siste 30 åra. Innen 2030 skal Norge ha kuttet sine
377 utslipp med 40%. Dette krever en omstilling til fornybart, som Senterpartiet må være en pådriver for.
378 Senterpartiet ønsker å ruste norsk økonomi og den norske befolkningen til et grønt skifte basert på
379 fornybare ressurser og mener at det er viktig å føre politikk i tråd med Parisavtalen fra 2015.

380 Karbonfangst og lagring kommer til å være et viktig tiltak for å kutte klimautslipp fra industrien. Det
381 er viktig for klimaet og for industrien i Telemark og Norge, og må derfor prioriteres.

382 Fangst og lagring av CO₂(CCS – Carbon Capture and Storage) er teknologier som gjør det mulig å skille
383 ut og lagre CO₂ fra utslippene kraftverk og ulike industriprosesser. Staten har i flere år støttet tre
384 CCS-prosjekter i Norge. Disse prosjektene ligger hos Norcem i Brevik, Yara i Porsgrunn og et

385 avfallsanlegg på Klemetsrud i Oslo. Alle prosjektene er i dag småskala testanlegg og har som mål å
386 bygge minst ett fullskalaanlegg innen 2022. Likevel har regjeringa foreslått i statsbudsjettet å kutte
387 bevilgninga til utvikling av fullskalaprojekt fra 360 millioner i 2017 til 20 millioner i 2018. Dette er lite
388 framtidretta kutt som vil kunne føre til at ett eller flere av prosjektene blir satt på vent og i verstefall
389 blir avsluttet. Utvikling av et fullskala anlegg for karbonfangst og lagring vil kunne skape en mer
390 klimavennlig norsk industrisektor, samtidig som det vil kunne bli lønnsomt å selge verdensledende
391 climateknologi til utlandet etter ferdigstilling.

392 **Senterpartiet mener at:**

393 - Karbonfangst og lagring må være et satsingspunkt i norsk klimapolitikk og må få tilstrekkelige
394 bevilgninger til å kunne utvikle fullskala CCS-anlegg.

395

396

397 **5. Skien Senterparti**

398 **Bekjempelse av mobbing, mer enn bare skolens** 399 **ansvar.**

400 Elevundersøkelsen for 2017 som ble offentliggjort i januar, viser at 6,6% av elevene
401 opplever mobbing 2-3 ganger pr. måned. Det vil si over 50 000 elever totalt sett for
402 grunnskole og videregående skole, og er en økning fra forrige elevundersøkelse. Selv
403 om noe av forklaringen kan ligge i de nye retningslinjene i opplæringsloven (§ 9A),
404 hvor det har blitt mer fokus på problemet, er likevel tallet uakseptabelt høyt.

405 I etterkant av offentliggjørelsen har alle et ensrettet fokus på skolen alene.

406 Kunnskapsminister Sanner uttaler: -Det er helt avgjørende at skolene tar tak i
407 mobbing på et tidlig tidspunkt.

408 Skolen har helt klart et hovedansvar for å hindre mobbing i skoletiden, og skal også
409 jobbe forebyggende og holdningsskapende rundt temaet, men mobbing kan ikke
410 forhindres uten bidrag fra resten av samfunnet.

411 Det er slik at mange av mobbesituasjonene oppstår utenfor skoletiden. Det være seg
412 på håndballaget, fotballaget, i korpset, i sosiale medier eller andre arenaer. Disse
413 konfliktene tar elevene med seg på skolen og dermed er det skolen som får
414 problemet i fanget, og det blir forventet at de løser det.

415 Telemark Senterparti mener:

416 -Skolen kan ikke løse mobbeproblematikken alene, den er for kompleks for det.

417 -Lag og foreninger må involveres i mobbesituasjoner i samarbeid med skolene.

418 -MOT-programmet bør innføres som obligatorisk ved alle skoler og finansieres av
419 staten.

420 -Krav om minst to foreldremøter pr. semester i skolen, med obligatorisk fremmøte,
421 hvor klassemiljø, skolemiljø, mobbing og nettvett er tema.

422 **Foreldre ER de som skal oppdra unger, skolen skal korrigere.**

423

424 Skien Senterparti

425

426 **6. Telemark Senterungdom**

427

428 **CCS-satsning**

429 I løpet av det siste århundret har gjennomsnittstemperaturen i verden økt med omtrent 1 grad, og
430 de største økningene har skjedd i løpet av de siste 30 åra. Innen 2030 skal Norge ha kuttet sine
431 utslipp med 40%. Dette krever en omstilling til fornybart, som Senterpartiet må være en pådriver for.
432 Senterpartiet ønsker å ruste norsk økonomi og den norske befolkningen til et grønt skifte basert på
433 fornybare ressurser og mener at det er viktig å føre politikk i tråd med Parisavtalen fra 2015.
434 Karbonfangst og lagring kommer til å være et viktig tiltak for å kutte klimautslipp fra industrien. Det
435 er viktig for klimaet og for industrien i Telemark og Norge, og må derfor prioriteres.

436 Fangst og lagring av CO₂(CCS – Carbon Capture and Storage) er teknologier som gjør det mulig å skille
437 ut og lagre CO₂ fra utslippene kraftverk og ulike industriprosesser. Staten har i flere år støttet tre
438 CCS-prosjekter i Norge. Disse prosjektene ligger hos Norcem i Brevik, Yara i Porsgrunn og et
439 avfallsanlegg på Klemetsrud i Oslo. Alle prosjektene er i dag småskala testanlegg og har som mål å
440 bygge minst ett fullskalaanlegg innen 2022. Likevel har regjeringa foreslått i statsbudsjettet å kutte
441 bevilgninga til utvikling av fullskalaprojekt fra 360 millioner i 2017 til 20 millioner i 2018. Dette er lite
442 framtidsette kutt som vil kunne føre til at ett eller flere av prosjektene blir satt på vent og i verstefall
443 blir avsluttet. Utvikling av et fullskala anlegg for karbonfangst og lagring vil kunne skape en mer
444 klimavennlig norsk industrisektor, samtidig som det vil kunne bli lønnsomt å selge verdensledende
445 klimateknologi til utlandet etter ferdigstilling.

446 **Senterpartiet mener at:**

- 447 - Karbonfangst og lagring må være et satsingspunkt i norsk klimapolitikk og må få tilstrekkelige
448 bevilgninger til å kunne utvikle fullskala CCS-anlegg.

449

450

451

452 **7. Toril Knutson, Telemark Senterkvinner**

453

454 **Ikke stjel fra de svakeste!**

455 **Lovfest den statlige minimumsgrensen for sosialstønad!**

456 I løpet av et langt liv vil de fleste av oss oppleve å være sårbare. Arbeidsledighet, sykdom, vold, skils-
457 misse, rusproblematikk – det er mye som kan ramme oss. Når livet får seg en knekk, kan vi plutselig
458 stå uten inntekt og trenge sosialstønad. Staten har fastsatt minimumssatser for denne støtten. Sat-
459 sene er svært lave. Det skal teoretisk gå an å leve av dem, men det er krevende å greie det i praksis.
460 Satsene er anbefalinger fra staten, ikke bindende for kommunene.

461 I tilsyn med NAV i 2017 fremkommer det at mange kommuner betaler betraktelig mindre enn det
462 minstebeløpet staten anbefaler, til de som er så uheldige å ha kommet i en sånn livssituasjon. Det
463 argumenteres med at en ønsker folk raskt inn i arbeid, ikke vil gjøre det fristende å gå på sosialstønader
464 osv. De statlige minimumssatsene er så lave, at å gå under dem, presser mennesker i sårbare livssitua-
465 sjoner helt urimelig.

466 Hvilke mennesker er det som går på sosialstønad? Det kunne vært deg! Ferdigutdannet ungdom som
467 ikke får arbeid. Særlig mange unge gutter er i den situasjonen nå. Ungdom under utdanning som blir
468 for syke til å studere eller arbeide, men er for «friske» til å få arbeidsavklaringspenger. Mennesker
469 som blir skilt, der den ene parten har ytt hjemmearbeid. Osv. Krisesituasjoner i livet utløser også ofte
470 økonomiske krisesituasjoner.

471 Den som er i krise, blir ikke friskere av å bli utsultet. Det blir ikke flere arbeidsplasser av å ydmyke de
472 som er uten arbeid. De som er falt ut av samfunnet, blir ikke mer ressurssterke av å miste muligheten
473 til et sosialt liv. Ungdom får ikke mer arbeid av å ikke ha råd til å oppsøke arbeidsgivere for å be om
474 arbeid. De eneste som tjener på denne krenkelsen av sårbare mennesker, er kommunekassen. Oss
475 andre. Det er riktig at kommuner skal spare penger til gode formål, men det er feil å ta pengene fra
476 de som har aller minst, for å gi det til andre gode formål.

477 Vi har på mange måter et godt samfunn som tar vare på oss når vi kommer i en sårbar livssituasjon.
478 Det har kostet hardt arbeid å få det, men vi er på vei til å hule det ut. Vi har en flott generasjon som
479 vokser opp nå. «Generasjon prestasjon» blir den kalt. De unge er blitt så flinke: Røyker ikke, drikker
480 lite, tar skolearbeidet på alvor og trener mye, men mange av dem sliter psykisk under prestasjons-
481 presse, vellykkethetspress og økonomisk press, og et økende antall unge tar livet av seg. Det koster å
482 måtte være så vellykket, og fallet fra å ikke føle seg så vellykket, er høyt. Kontrasten mellom det
483 vellykkede flertallet av de unge og de som faller utenfor, er blitt så stor. Utenforskapet tar livet av
484 mange sårbare unge hvert år. Vi må ta godt vare på de unge når de er i sårbare livsfaser. Det er det
485 ikke alltid vi gjør.

486 Når de unge kommer ut av skolen og mange av dem ikke får jobb, møter vi dem med sosialsatser så
487 små at de helt mister fotfestet. Sånn skal det ikke være. Vi må isteden være der og støtte dem, vise
488 dem at de er verdifulle, at det er håp om en bedre fremtid, og at den skatten de senere skal betale,
489 faktisk går til å ta vare på folk når de er sårbare og trenger det, ikke til et system som svikter dem når
490 de trenger det mest. Vi vil ha et samfunn som tar vare på oss når vi er sårbare, enten vi er unge eller
491 gamle.

492 **Senterkvinnene i Telemark vil at statens minimumssatser for sosialstønad skal lovfestes som mini-**
493 **mumssatser. Kommuner skal ikke ha lov til å stjele fra de som er svakest og mest sårbare.**

494 Telemark Senterkvinner

495 8. Styret i Telemark Senterkvinner

496 #Metoo og #mentoo. Si ifra! Senterkvinnene stiller opp!

497 Det flommer en bølge over landet vårt: #metoo, etterfulgt av #mentoo. Det handler om at
498 mennesker med makt bruker makten sin til å presse til seg ulike grader av sex. Og «metoo»
499 betyr at dette gjelder meg og (som det engelske «me too» faktisk sier).

500 Gjelder det meg? Ja. Enten du er mann eller kvinne. Du kan ha møtt det selv. Du kan komme
501 til å møte det. Du er i kontakt med andre som er blitt utsatt for det. Og du treffer folk som
502 utøver denne ukulturen, selv om det kanskje ikke er gått utover deg.

503 Mange kvinner har møtt uønsket seksuell oppmerksomhet på veien opp mot lederstillinger.
504 Enkelte menn har utnyttet makten sin til å skaffe seg fordeler de ikke burde hatt. Nå tar vi et
505 oppgjør med en ukultur. De fleste menn er ikke sånn, men behandler kvinner som kolleger,
506 ikke som jaktobjekter. Vi har begynt å få øynene opp for at det ikke bare er menn som presser
507 kvinner for sex. Menn blir også utsatt for dette, og det er også noen kvinner som bruker
508 makten sin på denne måten.
509 Senterkvinnene ønsker å lufte ut denne ukulturen. Å bruke makten sin til å skaffe seg sex, er
510 ikke greit. Sånn skal vi ikke ha det i samfunnet, i det politiske liv, i Senterpartiet, i
511 Senterkvinnene! Jenter og gutter, menn og damer skal trygt kunne være i vårt parti uten å
512 utsettes for upassende seksuell oppmerksomhet. Foreldre skal trygt kunne sende barna sine
513 til Senterungdommen. Vi tror at partiet vårt er fritt for det, men det er antakelig en illusjon.
514 Den slags ukultur trives i mørke, skamfølelse, taushet og lukkede rom. #metoo-kampanjen
515 setter på lyset, åpner dører og vinduer og lufte ut så ikke denne maktens overgrepståke finnes
516 i noen av krokene. Vi senterkvinner vil være med å lufte ut denne ukulturen.
517 Er det nok #metoo nå? Har det gått for langt? Absolutt ikke! Samfunnet er i ferd med å slå
518 på lyset og lufte ut. Det vi ser skremmer oss. Folk i maktposisjoner får fokus på seg for å ha
519 presset seg til sex med underordnede. Da må vi ikke bli så skremt av det vi ser, at vi holder
520 hendene for øynene. Når illusjonen rundt «store» menn eller damer brister, må vi ikke avlyse
521 utluftingen, lukker vinduene og slå av lyset. Vi må lufte ferdig, ta de oppgjørene som må til og
522 fortsette uten denne ukulturen. De som har bedrevet den, skal behandles rettfærdig, men selv
523 en CV med store bragder for bedriften eller partiet gir ingen rett til å ta seg til rette.
524 På landsårsmøtet i Senterkvinnene bestemte vi oss for at vi stiller opp, vi markerer oss som
525 noen det går an å ta kontakt med! Våg å snakke med oss dersom du har vært utsatt for uønsket
526 seksuell oppmerksomhet i vårt parti. Du skal ikke trenge å bære på det alene. Ikke vær så lojal
527 mot partiet at du holder tett og lider i stillhet. Verken jenter eller gutter, kvinner eller menn
528 skal utsettes for dette – eller utøve det. Vi vil ikke ha en sånn ukultur i vårt parti. Vi står
529 sammen! Dette er ikke kvinners kamp mot menn, det er menn og kvinners felles kamp mot
530 ukultur.
531 Vi vil ha et parti der det er lov til å sjekke opp folk, å finne seg kjæreste og å flørte med
532 hverandre – men ikke et parti der makt gir rett til å ta seg til rette.
533 Jenter, gutter, kvinner, menn si ifra! Vi tåler å høre det! Vi er der for deg! Det gjelder jo meg
534 og, «metoo» og «men too»!

535
536

537

Telemark Senterkvinner

538 **9. Kragerø Senterparti**

539

540

541 Forslag til resolusjon

542

543 Fastlegeordningen

544 Den 1. Juni 2001 ble fastlegeordningen innført i Norge. Ordning ga innbyggerne rett til sin egen

545 navngitte lege som fungerte både som behandler og koordinator mot annen helse og sosialtjeneste.

546 Legene fikk egne «lister» med pasienter de hadde ansvar for å følge opp. Listene ga også grunnlag for
547 offentlig godtgjørelse og utgjør i dag en «kapital» tilknyttet fastlegehjemmelen.

548 Legenes arbeide omfatter undersøkelse og behandling, men også i betydelige grad å være bindeledd
549 mellom pasient og øvrige helsetjenester, sosialmyndighet (NAV) og arbeidsgivere.

550 Ordningen har på mange måter fungert godt, men det er en økt bekymring for at administrative
551 oppgaver utover direkte pasientbehandling tar for mye av fastlegenes legers ressurser. Legene selv
552 klager over arbeidspress og tunge administrative byrder. Rekrutteringen er flere steder vanskelig.

553 Samhandlingsreformen av 2012 har ytterligere lagt ansvar på kommunehelsetjenesten. Fastlegene
554 har en helt sentral rolle i koordinering og oppfølging av behandling gitt i spesialisthelsetjenesten. Vi
555 mener å se et helsevesen som sliter økonomisk og som flere mener har en økt kommersiell måte og
556 drive på.

557 Fastleger mener selv at de får for lite tid til pasientene fordi legene har de siste årene fått økt antall
558 oppgaver som ligger utenfor det rent medisinske. Flere kommuner sliter med å dekke opp ledige
559 fastlegehemmer.

560

561 Telemark Senterparti mener at fastlegeordningen som system er godt, men er urolige for at
562 administrative oppgaver og økt økonomisk press fører til at pasientbehandlingen settes i fare.

563 Telemark Senterparti mener derfor at fastlegeordningen og samhandlingsreformen bør revideres
564 samlet med tanke på å sikre stabile legedekning, kvalitativ god behandling rasjonell bruk av ressurser
565 og trygg økonomi i disse helsetjenestene.

566

567 Kragerø Senterparti

568

569 **10. Notodden Senterparti**

570

571 Barnehager for barna eller pengekister for de rike?

572

573 Senterpartiet ønsker ikke en utvikling der en stadig større andel av barnehagesektoren eies av
574 kommersielle konsern.

575 Barnehageloven krever at de private barnehagene ikke skal ha vesentlig lavere personalkostnader
576 enn de kommunale. Kommunene som tilsynsmyndighet bør ha oversikt over andel lønnskostnader i
577 alle ikke-kommunale barnehager. Det finnes en rekke eksempler på eiere rundt om i landet som har
578 tjent seg rike på å etablere og drive barnehager.

579

580 Det er to hovedgrupper private barnehager, de ideelle og de kommersielle. De ideelle aktører er
581 stiftelser eller foreldredrevne barnehager der målet er å gå i økonomisk balanse. De kommersielle
582 har som mål å skape inntekt for eierne. I dag så virker det som om idealistene skives ut til fordel for
583 investorer, både nasjonale og internasjonale.

584 I Privatskoleloven er det totalforbud mot å ta utbytte. Dette bør også gjelde Barnehageloven.
585 Senterpartiet vil arbeide for et lovverk som sikrer at midler bevilget til barnehagedrift skal gå til dette
586 og ikke bli utbytte hos private eiere.

587

588

589

590 Notodden Senterparti

591

592 Truls Ekeberg

593

594

595 **11. Notodden Senterparti**

596

597 Frivillighet i eldreomsorgen – en selvfølgelighet?

598

599 Telemark SP ønsker å synliggjøre alle frivillige i eldreomsorgen som stort sett arbeider i det
600 stille og som fortjener å bli sett.

601 Den frivillige innsatsen utgjør en vesentlig økonomisk ressurs uten at den i særlig grad blir
602 godtgjort, eller på annen måte verdsatt.

603

604 Det er på høy tid å ta hverdagsfrivilligheten på alvor hvis vi fortsatt skal regne med denne
605 viktige ressursen i framtiden

606

607 Det er tegn til at dette kan endre seg negativt – situasjonen er annerledes i dag enn tidligere
608 for de fleste pårørende. Mange har fortsatt egne barn å ta hensyn til (får barn senere nå) og
609 de er ofte begge i full jobb. En kan ikke forvente at det uten videre er et overskudd til egne
610 hjemmeboende eldre fortsatt. Det kan derfor være en ide at det arrangeres kortvarige
611 samlinger/faglige kurs innenfor ulike temaer som diabetes, demens, hjerte/kar, kreft ikke
612 minst: forberedelse til livets avslutning, for pårørende.

613

614 Berunnelse:

615

616 I følge SSB utføres det ca 90' årsverk i form av frivillig arbeid ovenfor eldre,
617 funksjonshemmede og langvarig syke mennesker i Norge.

618 En vesentlig del av dette er i form av tjenester til eldre, både hjemmeboende og
619 sykehjemspasienter. Den uorganiserte delen vurderes til ca 40% av totalen.

620 Det er i hovedsak de nærmeste pårørende som står for innsatsen. Uten denne frivilligheten
621 vil tjenestetilbudet i mengde og kvalitet bli redusert.

622

623

624 Notodden SP

625

626 Truls Ekeberg

627

628 **12. Truls Ekeberg, Notodden Senterparti**

629 Vindkraft, en vei ut av olje- og gassbobla?

630

631 Norge har enorme vindressurser som nesten ikke er utnyttet. Satsing på vindkraftverk
632 vil skape lokale, nasjonale og internasjonale arbeidsplasser, og gi inntekter til
633 fellesskapet. Fornybar-næringen i Norge sysselsetter allerede 40 000 personer og står
634 for 62 milliarder av norsk verdiskapning (kilde:INTPOW)

635

636 **Globale vindenergiressurser**

637 Forskere ved Stanford University har gjort beregninger for hele verden. De har
638 kommet fram til et globalt potensial for vindkraft på 72 TW som tilsvarer en
639 energiproduksjon på 144000 TWh/år. Selv om bare en femtedel av dette potensiale blir
640 utnyttet, vil det dekke hele verdens energiforbruk og syv ganger elektrisitetsforbruket.
641 For Europa er det beregnet et potensial på 600TWh/år på land og 3000 TWh/år
642 offshore.

643 Det er sentralt i Senterpartiets program å satse på naturen som en del av løsningen på
644 miljø- og klimaproblemet. Vindkraft en måte å løse disse utfordringene på.

645

646 Notodden SP

647 Truls Ekeberg

648

649 **13. Midt-Telemark Senterparti**

650

651 Resolusjonsforslag fra Midt-Telemark Senterparti:

652

653 Telemark Senterparti krever at bevilgningene til flomsikring økes
654 betraktelig (fra 250 millioner til 1 milliard kroner per år).

655 Bakgrunn: Klimaendringene fører til mer flom. Eiendommer må sikres og skader må forebygges.
656 Behovene er usikre, bevilgningene rekker ikke til å gjennomføre gode tiltak som en i dag har oversikt
657 over ifølge NVE.

658 Det ser ut som vårt Storting også på dette området oppfører seg som klimafornektere. Stortinget gir
659 milliarder av kroner i skattelette til såkalt vekstskapende formål. Skattelettene er finansiert med uttak
660 fra oljefondet.

661 Kanskje vil det være mer fornuftig å gi mindre skattelette og heller brukt penger på flomsikring og
662 forebygging av de utfordringer som klimaendringene fører med seg. Det vil også være vekstskapende
663 og i tillegg sikre verdier for framtida.

664 (I Lund kommune må en vindusfabrikk med 400 ansatte kanskje flytte, kanskje til utlandet, som følge
665 av nye utfordringer som flom fører med seg. Det vil koste 100 millioner å sikre området.)

666

667 Telemark Senterparti

668

669 (Det som står i parentes, kan sløyfes eller tas med uten parentes.)

670 Skrevet av Peder Rekkedal, .

671 **14. Midt-Telemark Senterparti**
672 Resolusjonsforslag fra Midt-Telemark Senterparti:

673

674 **Senterpartiet og energi- og miljøpolitikk.**

675 Telemark Senterparti mener at Senterpartiet bør, selv om en er imot å implementere EU sitt
676 energi-direktiv, likevel støtte en energipolitikk som muliggjør en samkjøring av det nordiske
677 energimarked og EU sitt marked, slik at vi sammen kan oppnå betydelige miljøgevinster. Dette
678 ved at lett styrbar energi-produksjon kan støtte mindre styrbar produksjon, noe som vil gi
679 bedre tilpasning til variasjon i behovet for elektrisk kraft i markedet.

680 Bakgrunn: EU ønsker at et nytt direktiv om energi skal bli en del av EØS avtalen. Regjeringen
681 går inn for dette. Jeg forstår det slik at Sp sentralt er imot dette.

682 Jeg forstår det slik at de nye EU-direktivet er en del av EU sin miljø og klimapolitikk. EU har
683 derfor en positiv tilnærming til området.

684 Jeg forstår det også slik at både Norske energiprodusenter og EU ser store miljøgevinster i å
685 samkjøre Norsk vannkraft, hvor vi kan lett variere produksjonsmengde etter behovet, med
686 mindre styrbar produksjon på kontinentet. Eksempel: Vindkraft, solenergi, atomkraft eller
687 varmekraftverk.

688 Kapasiteten på overføringen av kraft fra Norge til kontinentet hindrer en optimal samkjøring
689 av disse produksjonskapasiteten i dag. En slik samkjøring vil kunne gi Norge inntekter fra
690 «spillkraftproduk-sjon» ved flom, inntekter fra lagring av kraft i Norske magasin osv.
691 Samkjøring av produksjon vil kunne redusere behovet for kullkraft.

692 Senterpartiet bør stille seg åpen for at dette kan skje ut fra både et miljøperspektiv og et
693 økonomisk perspektiv, selv om partiet går imot det nye direktivet.

694

695

696 Telemark Senterparti

697

698

699 Skrevet av Peder Rekkedal

700 (Etter det jeg forstår har Telemark Fylkeskommune ytret seg om dette spørsmålet. Kanskje kan
701 det orienteres om det på fylkesårsmøte.)

702

703 **15. Midt-Telemark Senterparti**

704 Resolusjonsforslag fra Midt-Telemark Senterparti:

705 Fordelingspolitikk – det viktigste politiske temaet!

706 **Telemark Senterparti mener at Senterpartiet bør, sammen med andre nasjonale og**
707 **internasjonale organisasjoner, arbeide mer for at internasjonale selskap betaler skatt til de**
708 **land hvor merverdien er skapt.**

709 **Hvordan et land eller område fordeler sin produksjon av varer, tjenester og kulturelle**
710 **verdier mellom grupper og enkeltmennesker, er kanskje det viktigste spørsmålet innenfor**
711 **områdene politikk og samfunnsøkonomi. Handlingsvalg som politikere gjør er oftest**
712 **direkte avgjørende for resultatet både for enkelt menneske og grupper.** Det er mulig at
713 forsvar- og krigsproblematikk er av like høy viktighet som økonomisk politikk.

714 World Inequality Rapport viser hvordan veksten i rikdom og kjøpekraft har blitt fordelt
715 innenfor folkegruppene de siste år. Jeg tar for meg statistikk fra 1980 til 2018:

716 I 1980 eide 1 % av de rikeste amerikanerne 11 % av de samlede inntektene i landet før skatt.
717 I Vest-Europa var tilsvarende tall 10 %. I 2016 var tallene for USA 20 % og tallene for Vest-
718 Europa 12 %. Uten at jeg har klart å få fram statistikk for Norge, har jeg forstått det slik at
719 Norge ligger nær snittallene for Vest-Europa.

720 Statistikk over hvor mye de 10 % rikeste får av de samlede inntekter i 2016 er for følgende
721 regioner/land:

722 Midtøsten: 60 %, Brasil: 50 %, Afrika: 50 %, USA/Canada: 45 %, Kina: 40 % og Europa: 38 %.

723 **Tendensen er at en større og større del av inntektene og formuene havner på færre og**
724 **færre hender.** Tendensen er sterkere i USA enn i Europa. Dette er drøftet i en artikkel i
725 Aftenposten den 21. januar i år. **Årsakene synes å være at kapitaleierne får en stadig større**
726 **del av overskuddet i bedriftene, enn det arbeiderne gjør, og at bedriftene får stadig bedre**
727 **skattebetingelser enn arbeidere gjør. Privatisering av offentlige tjenester medfører en**
728 **utvikling i samme retning (lavere lønnskostnader/pensjonskostnader og uttak av**
729 **overskudd).** Formuevekst kommer av inntekt og formueøkning i kapitalverdier og eiendom,
730 noe som i liten grad blir beskattet.

731 Land konkurrerer om å få bedrifter til å etablere seg ved å tilby lav skatt. Skatteparadis som
732 Irland og Sveits gir lavere bedriftsbeskatning enn det øvrige Europa. Disse landene har også
733 vekst i bokført brutto nasjonalprodukt som følge av at verdier som er skapt i andre land blir
734 bokført og beskattet i disse skatteparadisene.

735 Utviklinga som vi her ser er politikerstyrt. Det ser nå ut som sentrale EU-land nå tar opp
736 problemet. Det bør Sp støtte!

737 Her i Norge, som nå har en regjering av tre høyreparti som reduserer arveavgifter, er imot
738 skatt på eiendom og formue og vil privatisere offentlige tjenester, vil vi litt etter litt få
739 amerikanske tilstander eller det som verre er.

740 La os håpe at opposisjonen klare å få dette fram på en god måte før neste valg. Inntil videre
741 må vi be for KrF, slik at de i noen grad kan hindre regjeringa i å fullføre sin politikk.

742

743

Telemark Senterparti

744

Skrevet av Peder Rekkedal.

745

746 **16. Midt-Telemark Senterparti**

747 Resolusjonsforslag fra Midt-Telemark Senterparti:

748

749 **Partistrukturen etter regionreformen**

750 Regjeringens regionreform krever at de politiske partiene vurderer hvordan partiet skal
751 organiseres. Telemark Senterparti mener at Senterpartiet må legge til rette for at det normale

752 skal være kun ett lokalparti i en kommune og kun ett fylkesparti i et fylke. Etter at
753 sammenslåinger er vedtatt mener vi det er viktig at en legger all uenighet om sammenslåing
754 bak seg. Partiet bør legge til rette for å hindre geografiske motsetninger i de nye kommunene
755 og fylkene. Det er av største viktighet å hindre interne motsetninger i partiet. Dersom dette
756 krever overgangsordninger eller avvik fra det normale mønsteret, bør det legges til rette for
757 det.

758
759

Telemark Senterparti

760 **17. Midt-Telemark Senterparti**

761 Skrevet av Einar Fagerås.

762

763 Resolusjonsforslag fra Midt-Telemark Senterparti:

764

765 **Utviklingen i universitets- og høgskolesektoren**

766 Det har i seinere år blitt økt fokus på forskningskvalitet, og at høgskole- og universitetssektoren skal
767 hevde seg internasjonalt i denne sammenheng. For å oppnå dette er det lagt økt vekt på samordning
768 og konsentrasjon av fagmiljøer. Sammenslåing av høgskoler og flere institusjoner med universitets-
769 status er et ledd i dette. Denne utviklingen har utvilsomt bidratt til effektivisering av administrasjon,
770 profesjonisert ledelse og reduserte kostnader per resultatenheter, samtidig som det bidrar til økt
771 kvalitet målt etter internasjonale kvalitetskriterier.

772 Telemark Senterparti frykter imidlertid at dagens organisering og ledelse av de nye høgskolene lett kan
773 føre til at den lokale forankringen og den regionale dimensjonen i høgskolene blir svekket. Vi mener
774 at den desentraliserte strukturen i universitets- og høgskolesektoren i vårt land har vært meget
775 vellykket, både som en regional lokaliseringsfaktor og for faglig fokus på regionale problemstillinger.
776 Telemark Senterparti mener at det er viktig at regional relevans fortsatt blir et viktig kvalitetskriterium.

777

778

Telemark Senterparti

779 Skrevet av Einar Fagerås.

780 **18. Midt-Telemark Senterparti**

781 Resolusjonsforslag fra Midt-Telemark Senterparti:

782

783

784 **Distrikts- og brukervennlig fordeling av statlige arbeidsplasser**

785 Senterpartiet har nærhet til folk og ressurser som et av sine hovedprinsipper og ønsker å bruke
786 hele landet. Dette gjelder også for fordeling av statlige arbeidsplasser. De siste årene har
787 Telemark mistet mange statlige arbeidsplasser, særlig til nabofylket Vestfold/Tønsberg.
788 Eksemplene er mange. I 2003 ble felles AMK-sentral for Telemark og Vestfold plassert i

789 Tønsberg. Dette på tross av at Telemark hadde 28 ambulanser mens Vestfold hadde 9
790 ambulanser. I perioden 2005 – 2009 mistet Telemark 115 statlige stillinger.
791 Statsadvokatembetet, med 13 ansatte, har ligget i skien i over 100 år, men i 2016 ble den
792 flyttet til Tønsberg. I 2017 ble det bestemt at Fylkesmannen i Telemark skulle slås sammen
793 med Fylkesmannen i Vestfold. Det nye embetet skal ligge i Tønsberg. Skien får beholde en
794 avdeling, men samlet taper fylket ca. 80 stillinger.

795 Det følger av Senterpartiets program 2017 – 2021 at det må utvikles bedre virkemidler for å
796 bidra til dempe den ensidige veksten i Oslo-regionen slik at vekstkraften i samfunnet kommer
797 hele landet til gode. Her er det viktig å huske at Tønsberg ligger i "Ring 4" og er innenfor
798 dagpendleavstand til Oslo. Stadige overføringer av statlige arbeidsplasser til Tønsberg gir
799 således en vekst mot Oslo.

800 Når Telemark mister viktige kompetansearbeidsplasser vil det etter hvert påvirke bosettingen.
801 Det er ikke bare de som bor i de større byene som arbeider i disse stillingene, det er også
802 mange som pendler fra mindre steder i fylket. Telemark har en struktur med mange små
803 kommuner og hvor det er stor avstand mellom dem. Det er i Norge et økende fokus på
804 brukermedvirkning, og det er betenkelig at mange viktige statlige funksjoner flyttes lengre
805 bort fra Telemarks befolkning. Skal fylket Telemark lykkes i å beholde folketallet, helst øke
806 det, er det helt nødvendig å ha et sterkt fokus på å beholde de statlige arbeidsplassene vi har
807 igjen. Samt å kjempe for å få tilført flere statlige stillinger.

808 Med tanke på regionreformen og den nye regionen «Vestfold og Telemark» er det allerede
809 signaler om at Sykehuset Vestfold og Sykehuset Telemark skal slås sammen. Økonomisk sett
810 ligger Sykehuset Vestfold bedre an, noe som kan føre til at Sykehuset Vestfold overtar
811 administrasjonen for begge sykehusene. Sykehuset Telemark har per i dag ca. 3000 årsverk.
812 Dette er årsverk vi i Telemark ikke må miste.

- 813 • Fokus/oppmerksomhet på å beholde alle statlige arbeidsplasser som er igjen
- 814 • Kjempe for de statlige arbeidsplassene vi enda kan beholde
- 815 • Fokus på om det finnes statlige arbeidsplasser vi kan få tilført

816

817

818

Telemark Senterparti

819

820 Skrevet av Siri Blichfeldt Dyrland

821 **19. Skien Senterparti**

822

823 Forslag til resolusjon på årsmøte Telemark Senterparti

824 Fra Skien Senterparti.

825

826

827 **Senterpartiet krever at Telemark Museum blir prioritert i**
828 **revidert nasjonalbudsjett.**

829

830 Telemark Museum er et konsolidert museum som drifter og forvalter sju museer, med
831 publikumsåpne anlegg i midtre og nedre del av Telemark.

832

833 Museet tar vare på og formidler vår historie og kulturarv.

834

835 Museet har forvalteransvar for ca. 100 antikvariske bygg, fem store park- og hageanlegg,
836 Norges 5. største fotoarkiv, 150-200.000 gjenstander og 1.500-2.000 hyllemeter privatarkiv.

837

838 Telemark Museum er et regionalt museum uten helårs utstillingslokaler. Dette forhindrer
839 museets aktiviteter for å formidle kulturopplevelser til publikum. Museet er vinterstengt for
840 publikum og har ikke tilfredsstillende forhold for de ansatte.

841

842 Planene for bygging av et tidsmessig museumsbygg i Brekkeparken har kommet langt. Både
843 Kulturdepartementet og Kulturrådet har gitt prosjektet anerkjennelse. Fylkeskommune og
844 vertskommune har allerede forpliktet seg til å være med på å delfinansiere utbyggingen. Det
845 er både i 2015 - 2016 og 17 søkt Kulturdepartementet om statlig medfinansiering av 1/3 av
846 investeringen, 43 av i alt 130 mill. kroner fra posten Nasjonale kulturbygg.

847

848 Dessverre ble ikke utbygging av nytt museumsbygg prioritert i forslaget til statsbudsjett for
849 2018 heller. Stortingets kulturkomite har ved flere budsjettbehandlinger avgitt særskilte
850 merknader om Telemark museum og betydningen av et nytt museumsbygg.

851

852 I Kulturkomiteens merknader til statsbudsjettet for 2017 er Telemark museum ønsket like
853 høyt prioritert som den planlagte oppgradering av Nationaltheateret.

854

855 Andre nye museumsprosjekter i Telemark fikk oppstarttilskudd i statsbudsjettet for 2017. Det
856 er positivt. Nå er det Telemarks museum og det nye museumsbygget i Brekkeparken som står
857 for tur til å få statlige investeringsmidler.

858

859 **Telemark Senterparti krever nå at Telemark Museum blir prioritert ved behandling av**
860 **revidert nasjonalbudsjett for 2018**

861

862

863 **20. Fylkestyret Telemark Senterparti**

864

865

866 **Nei til EUs energiunion**

867

868

869 Ren og billig vannkraft er grunnlaget for det moderne Norge. I over hundre år har streng
870 nasjonal styring og kontroll skapt norske industriarbeidsplasser, gitt oss velferd og teknologisk
871 forsprang på flere felt.

872 Stortingsflertallet kan om kort tid komme til å gi bort vår nasjonale styringsrett til EUs
873 energibyrå (ACER) og knytte oss til EUs energiunion via ESA. Spørsmålet blir avgjort
874 allerede i midten av mars.

875 I dag har vi et nordisk strømmarked med overskudd av kraft som gir lave priser. EUs
876 mål er at energi skal flyte fritt over landegrenser med god nok kapasitet til å utjevne
877 prisforskjeller.

878
879 Økt overføringskapasitet og handel med strøm vil gi høyere strømpriser. Regler for
880 handel gjennom kabler vil bli fastsatt av EUs energiunion som kan pålegge land som
881 er tilsluttet å bygge flere kabler for å utjevne prisforskjell mellom land. Da vil EUs
882 konkurranseregler slå inn som forbyr å skjerme norsk industri. I tillegg får vi ACER
883 som vil overvåke og vedta regler som sikrer at strømmen flyter etter markedshensyn,
884 ikke nasjonale hensyn.

885 Både forslaget om å tilslutte seg EUs energiunion og behandlingsmåten det legges opp til, er
886 fullstendig uakseptabelt. Dette dreier seg om suverenitetsavståelse og må bli behandlet etter
887 Grunnlovens § 115 som krever 3/4 flertall.

888
889 Årsmøtet i Telemark Senterparti krever at folket, gjennom norske myndigheter, skal ha
890 uinnskrenket styringsrett over våre fantastiske naturressurser. Norge må beholde nasjonal
891 kontroll og råderett over energipolitikken vår – arvesølvet vårt: Derfor må Stortinget si nei til
892 EUs energiunion!

893
894
895
896

897 **21. Fyresdal Senterparti**

898

899 Resolusjon om bredbånd

900

901 Vi føler at bygdenorge ligger etterhvert vesentlig bak sentrale strøk når det gjelder infrastruktur,
902 dette inkluderer også bredbånd.

903 I bynære strøk har de fleste tilgang på høyhastighetsbredbånd, mens på bygdene er det bare de langs
904 en evt hovedveg eller i ett sentrum som har tilgang på dette. Dette gjør at det blir ett digitalt
905 klasseskille ikke bare mellom by og bygd, men også i bygdene.

906 I dagens verden er «alt» på Internett, selv sauene og kyrene i fjøset kobles mot Internett. Alt av
907 informasjon TV, spill, handel, underholdning, radio etc er på Internett. Radio spesielt, er også Dab til
908 tider dårlig ute på bygdene.

909

910 På bygdene bor folk mer spredd og gjør at det blir betraktelig dyrere å legge frem fiber, noe som gjør
911 at private utbyggere finner det mindre interressant å gjøre disse utbyggingene. Vi ønsker at det blir
912 lagt inn betraktelig mer statlige midler for å gjøre dette løftet.

913

914 Vi mener at med høyhastighets bredbånd kan før til at fler kan ha jobbene sine i bygdene, evt at
915 arbeidsplassene kan flyttes ut av byene. Noe bygdene sårt trenger.

916

917 Vi ønsker at utbygger legger frem fiber til nærmeste f.eks trafo stasjon, som gjør at tilkobling for den
918 enkelte husstand blir rimeligere og enklere.

919

920 **22. Fyresdal Senterparti**

921

922 Plass til fleire i heile Noreg

923

924 Gjennom skiftande flyktningekriser har kommunar over heile landet bygd opp eit godt apparat for
925 mottak av flyktningar. Også utkantkommunar har i aukande grad lukkast med å integrere flyktningar
926 slik at dei finn seg til rette over tid og blir fastbuande. Det er nå viktig å ta vare på og nytte denne
927 mottaks- og integreringsdugleiken.

928

929 Millionar av flyktningar sit fast i leirar utan framtidsvon for seg og sine. Å hjelpe kan òg synast
930 vonlaust. Så har vi likevel sett at om alle tek tak, har vi både rom, evne og hug til å ta imot mange.
931 Dette fell saman med, og truleg forsterkar, dei opnare og rausare haldningane som på mange
932 område endrar samfunnet vårt.

933

934 Telemark senterparti ynskjer at Noreg nå særleg aukar mottaket av kvoteflykningar. Det er
935 landsdekkande kapasitet til å ta eit større ansvar for menneske på flukt. Små kommunar tek imot
936 mange og viser at større kommunar kan ta fleire. Små land kan likeeins peike på kva mange små og
937 større land kan gjere ilag. Dei mange lokale mottaka må oppretthaldast og få vere del av ei stor
938 målsetting om å finne veg ut av flyktningekrisa.

939

940 **23. Fyresdal Senterparti**

941 Resolusjon forslag

942

943 Lovbestemt fritidsklubb

944

945 Fritidsklubbens eksistens, styrt av kommunens velvillighet?

946

947 Fritidsklubb er ikkje lovpålagt, og er derfor en saneringspost i kommunenes budsjett, om den i det
948 heile tatt har en egen post.

949 Flere av nabolanda har lovpålagt fritidsklubber

950

951 Kvalitet, gjennomføring, plassering og personell i ein fritidsklubb er veldig varierende. Står som regel
952 i stil med satsinga/ økonomi av dei gjeldande kommuner.

953 Ungdommen trenger ein lovpålagt fritidsklubb, der det settes strenge krav til både gjennomføring og
954 kvalifiserte tilsette.

955 Bakdeler:

956 Dette vil koste en god del.

957 Få gjennomslag i stortinget

958 Ein del arbeid med å utarbeide lover og regler

959

960 Fordeler:

961 -mindre kriminalitet(slik som politireformen er, har politiet mye mindre lokalkjennskap og ressurser)

962

963 **24. Telemark Senterkvinner**

964 **De blågrønne slår til igjen!**

965 Telemark Senterkvinner er skuffet over regjeringen som igjen foreslår å kutte i postombæringa. I
966 2016 ble postombæringen på lørdager kutta ut. Nå vil de at posten bare deles ut annenhver dag fra
967 2020, og i samme dragsuget ønsker de å kutte ut ordningen med utdeling av lørdagsaviser i de
968 områdene hvor det ikke er kommersielt lønnsomt å levere avisa.

969 Det gir et dårligere tilbud for alle innbyggere i landet, men vil ramme innbyggerne i distriktene ekstra
970 hardt siden mange av disse får distribuert papiraviser med postutkjøringa. Et «avbøtende» tiltak er at
971 du kan leie en postkasse der hvor posten har post i butikk eller postkontor. Vår vurdering er at det i
972 praksis ikke er et tiltak.

973 Det blir et mye dårligere tilbud for innbyggerne og næringslivet. Det blir også krevende for pressen
974 som trolig mister salget av millioner papiraviser. De blåblå har tidligere foreslått å kutte drastisk i
975 pressestøtta, seinest høsten 2017. Vil de nå gå veien om distribusjonen for å nedlegge
976 mediemangfoldet? De avisen som ryker først, er distriktsavisene.

977 Mange grupper som er avhengig av daglig postgang vil bli ekstra ramma. Regjeringen foreslår ingen
978 kompensierende tiltak i forslaget til ny lov, og viser til at det finnes kommersielle produkter med
979 bedriftspakke over natten og tilbud fra andre aktører som innbyggerne kan bruke. Det gjelder i
980 praksis ikke alle. For en rekke postnummer garanterer ikke posten at pakker komme fram før langt
981 utpå dagen, og du dytter kostnadene over på innbyggere og næringsliv.

982 Telemark senterkvinner mener en istedenfor å ensidig fokusere på nedganger i brevvolum, heller må
983 tenke hvordan en kan tilpasse seg slik at en får levert med i postkassene til folk. I en tid hvor
984 matombæring, e-handel osv. er i vinden, så må en heller se muligheter med at en har Norges beste
985 distribusjonsnett. Vi mener at storsamfunnet også i framtiden vil være villig til å bruke statlige kroner
986 for å sikre postombæringen.

987 Telemark senterkvinner vil primært kjempe for at posten fortsatt skal fram 5 dager i uka. Sekundært
988 en ordning tilsvarende Finland hvor posten leveres til sentrale strøk 3 dager i uka, og 5 dager i
989 distriktene. Det vil være mindre drastisk enn å redusere til annenhver dag i hele landet.

990 En kunne kanskje forvente å få hjelp fra Høyrerepresentanter fra distrikts-Norge for å berge
991 postombæringen, men Høyres stortingsrepresentant fra Seljord og Telemark støtter helhjerta opp
992 om forslaget i intervju på Telemarkssendinga. Telemark Senterkvinner kan i hvert fall love at vi vil
993 kjempe for posten!

994 **25.Skien Senterparti**

995 **BPA handler likestilling ikke helse.**

996 I regjeringsplattformen de tre partilederne la frem søndag sier de at regjeringen vil
997 sikre at ordningen med Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) skal fungere etter
998 hensikten. Dette er vel og bra, men hva er hensikten?

999 Da Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) ble rettighetsfestet fra 1. januar 2015, var det
1000 en stor seier for funksjonshemmede. Nå har nærmere tre års erfaring med hvordan
1001 rettighetsfestingen forvaltes i kommunene. Her er det dessverre store forskjeller.

1002 BPA er jobbet fram som et likestillingsverktøy av funksjonshemmede selv. Flere tiår med
1003 systematisk og hardt arbeid har ført til at BPA sakte, men sikkert har blitt en rettighet for
1004 funksjonshemmede for å kunne leve et likestilt og deltakende liv. I 2012 ble BPA flyttet
1005 fra *sosialtjenesteloven* til *lov om helse- og omsorgstjenester*, og tre år etter, i 2015, ble
1006 BPA rettighetsfestet for noen grupper. Endelig skulle muligheten for selvstendighet, frihet
1007 og aktiv deltakelse ikke begrenses av praktiske hindringer. Endelig skulle en viktig del av
1008 grunnleggende menneskerettigheter for funksjonshemmede oppfylles.

1009 Erfaringer viser at kampen for likestilling er blitt vanskeligere etter at BPA ble
1010 rettighetsfestet i heselovverket. Funksjonshemmede blir underlagt kontroll,
1011 begrensninger, ufrihet og tap av grunnleggende rettigheter. BPA blir i større og større
1012 grad sammenlignet med og utøvet som ordinære pleie- og omsorgstjenester. Resultatet
1013 er begrensninger i menneskers liv, mangel på mulighet til frihet, selvstendighet og aktiv
1014 samfunnsdeltakelse. Dette er et demokratisk problem!

1015 Vi i Telemark Senterparti vil derfor jobbe for å få BPA ut av helselovgivningen og over på
1016 likestilling. For å sikre likestilling for mennesker med et assistansebehov vil vi også at
1017 BPA skal finansieres gjennom folketrygden på lik linje med andre hjelpemidler.

1018 Skien Senterparti

1019

1020 **26. Skien Senterparti**

1021 **Økt kunnskap om ME**

1022 *Jeg er opptatt av at vi skal ta menneskene som lider av utmattelsestilstander på alvor –*
1023 *uansett hva som måtte være den medisinske forklaringen på at sykdommen rammer.*

1024 Dette skrev Statsminister Erna Solberg i sin blogg 09.02.2017.

1025 Allikevel opplever så mange som en av fire foreldre med ME-syke barn at de har blitt truet
1026 med barnevern av enten skole, helsevesenet eller andre aktører i hjelpeapparatet. Barnets rett
1027 til vern kan ikke svekkes, men det er svært viktig at barnevern, skole, helsevesen og andre
1028 aktører i hjelpeapparatet har riktig kunnskap om ME, slik at ikke belastningen for de berørte
1029 blir større enn nødvendig.

1030

1031 Telemark senterparti, jobber for å bedre situasjonen til de syke og pårørende i fylket. Vi
1032 mener at veien til bedre helsehjelp går gjennom å øke kunnskapen til fagpersoner i
1033 kommunene, som de syke og pårørende er avhengige av, for hjelp og forståelse.

1034 ME-pasienter må møtes med respekt, det skulle bare mangle. Dessverre ser vi at mange ME-
1035 pasienter ikke opplever dette i det daglige. Økt kunnskap er nøkkelen!

1036 Vi som parti og politikere, både sentralt og lokalt må sette ME utfordringen på dagsorden.

1037 Vi vil jobbe for å få en ME koordinator i fylket slik at alle berørte parter skal ha en
1038 ressursperson, med god kunnskap om sykdommen, å forholde seg til.

1039 Slik kan vi få til en holdningsendring fra å bli møtt med mistenksomhet til respekt.

1040

1041 Skien Senterparti

1042

1043 **27.Revisjon av vasskraftkonsesjonar – klassisk miljøvern**

1044 **1. Bakgrunn**

1045 I Noreg er det om lag 125-130 TWh med vasskraftproduksjon i eit normalår. I mange av dei store
1046 utbyggingane fram til midt på 1980 talet har utbyggar teke alt vatnet til kraftproduksjon, slik at det er
1047 tørrlagt elver. Ein skulle byggje landet og miljøet tok ein lite omsyn til.

1048

1049 For å betre vassdragsmiljøet bestemte Stortinget i 1992, at konsesjonar kan takast opp til revisjon etter
1050 30 år, jf. vassdragsreguleringsloven § 8. Innan 2022 er det 3-400 konsesjonar som kan reviderast.

1051 Olje- og energidepartementet kom i mai 2012 ut med ein vegleiiar til handsaming av revisjonssaker.

1052 NVE og Miljødirektoratet lagde i 2013 ein felles rapport nr. 49 med ei felles nasjonal prioritering av kor
1053 det gjev mest effekt å sleppe miljøvassføring. For dei høgast prioritert vassdraga ville det gje ein totalt
1054 redusert produksjon på 2,3-3,6 TWh per år, sjå side 11.

1055 I praksis viser det seg likevel at OED og NVE er restriktive til å pålegge miljøvassføring der det fører til
1056 redusert kraftproduksjon av eit visst omfang. Med andre ord har lite skjedd på 25 år.

1057

1058 **2. Kva kan gjerast?**

1059 Ved utbygging av nye vassdrag er det ein internasjonal standard for finansiering frå Verdsbanken om
1060 at miljøvassføringa bør vere på om lag 10 % av gjennomsnittleg vassføring. Det er også i samsvar med
1061 det nivået som norske styresmakter har lagt seg på i konsesjonssaker dei siste 20 åra. For

1062 revisjonssaker er det sagt at ein skal ta utgangspunkt i dagens regulerte tilstand, og ikkje som om
1063 vassdraget skulle blitt utbygd på ny.

1064 Det kan difor vere grunn til at miljøvassføringa for revisjonssaker bør leggst på til dømes 5 % av årleg
1065 gjennomsnittleg vassføring.

1066 For konsesjonæren vil ein auka miljøvassføring truleg vera til å leve med. Det kan til dømes nemnast
1067 at Statkraft på 1950 og 1960 talet bygde ut Tokke/Vinje-vassdraget i Telemark. Forventa produksjon
1068 var då ca. 4300 GWh, medan gjennomsnittleg produksjon i dag er 5000 GWh. Det skuldast meir nedbør
1069 og litt meir effektive kraftverk. Fem prosent med miljøvassføring utgjer 250 GWh, medan
1070 produksjonsauken har vore på om lag 700 GWh.

1071 For at OED og NVE skal legge meir vekt på det biologiske mangfaldet som fisk, anna liv langs elver,
1072 estetikk og friluftsliv bør Stortinget handsame ei ny sak om vilkårsrevisjonar. Stortinget bør gje føringar
1073 til regjeringa på ein tydelegare måte enn i dag, ved å setje eit mål om at 5 % av total kraftproduksjon
1074 bør vere miljøvassføring.

1075

1076 **3. Krav frå Årsmøtet i Telemark Senterparti**

1077 Senterpartiet bør fremje eit framlegg i Stortinget om at Regjeringa, så fort som råd, skal levere ei sak
1078 om vilkårsrevisjon som skal handsamast av Stortinget.

1079

1080

1081